ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Деякі питання функціонування
Фабрики штучного інтелекту»

1. Мета

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання функціонування Фабрики штучного інтелекту» (далі – проект акта) розроблено з метою забезпечення технологічного суверенітету України у сфері штучного інтелекту.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Прийняття проекту акта зумовлено необхідністю створення в Україні Фабрики штучного інтелекту (далі – Фабрика ШІ), як державної інфраструктури для забезпечення функціонування систем штучного інтелекту.

Сьогодні використання систем штучного інтелекту в Україні переважно базується на іноземних хмарних сервісах і системах штучного інтелекту, що створює ризики залежності від зовнішніх постачальників, втрати контролю над критично важливими даними, обмеження можливостей інтеграції іноземних систем штучного інтелекту у державні інформаційні системи та ризики для інформаційної безпеки держави.

Водночас значна частина даних, зокрема, у сферах оборони, економіки, охорони здоров’я та демографічної політики не може оброблятися за межами України відповідно до вимог законодавства у сфері захисту інформації та кібербезпеки.

Сучасні виклики, пов’язані з триваючою збройною агресією російської федерації проти України, потребують створення незалежної та захищеної цифрової інфраструктури, здатної забезпечити автономне функціонування державних цифрових сервісів, оперативний аналіз даних, підтримку прийняття управлінських рішень, а також своєчасне виявлення та нейтралізацію інформаційних і кіберзагроз.

Україна майбутнього потребує якісно нового рівня цифрової спроможності держави — не на основі використання окремих зовнішніх систем штучного інтелекту, а на базі власної інфраструктури, що забезпечуватиме створення, тренування, тестування, розгортання та використання національних систем штучного інтелекту.

Відтак прийняття проекту акта спрямоване на створення Фабрики ШІ — програмно-апаратного комплексу, що призначений для забезпечення створення,

тренування, тестування, розгортання, використання та функціонування систем штучного інтелекту.

Передбачається, що Фабрика ШІ матиме такі функціональні можливості:

обробка, аналіз, узагальнення, прогнозування та моделювання даних;

доступ до систем штучного інтелекту;

доступ до тестових та експериментальних середовищ для створення, тренування, тестування, розгортання, використання та функціонування систем штучного інтелекту;

розгортання, технічне та технологічне супроводження систем штучного інтелекту.

Фабрика ШІ може мати інші функціональні можливості, перелік яких затверджується технічним адміністратором за погодженням з Мінцифри та оприлюднюється на офіційних вебсайтах Мінцифри та технічного адміністратора.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується затвердити Положення про функціонування Фабрики ШІ штучного інтелекту з метою забезпечення функціонування Фабрики ШІ.

Визначаються, зокрема, функціональні можливості, складові, суб'єктів Фабрика ШІ, механізм її функціонування, а також процедуру надання послуг Фабрики ШІ.

Крім того, проектом акта пропонується внести зміни до деяких постанов Кабінету Міністрів України, зокрема передбачивши можливості застосування систем штучного інтелекту, у тому числі тих, що створюються та/або функціонують з використанням Фабрики штучного інтелекту, для надання інформаційної підтримки й автоматизації отримання послуг із застосуванням Єдиного державного вебпорталу електронних послуг та в освітньому мобільному додатку «Мрія».

4. Правові аспекти

Проект акта розроблено відповідно до Положення про Міністерство цифрової трансформації України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 856.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребуватиме додаткових бюджетних коштів та не матиме прямого чи опосередкованого впливу на надходження та витрати державного та/або місцевих бюджетів.

Фінансування видатків, пов'язаних зі створенням (модернізацією, модифікацією, розвитком), адмініструванням і забезпеченням функціонування Фабрики штучного інтелекту, здійснюватиметься за рахунок обсягів бюджетних асигнувань загального фонду Державного бюджету України на відповідний період за бюджетною програмою «Електронне урядування» (код 2901030) шляхом виокремлення відповідної суми із загального обсягу видатків,

запланованих за напрямом «Створення (модернізація, модифікація, розвиток), адміністрування і забезпечення функціонування Єдиного державного вебпорталу електронних послуг».

Фінансово-економічні розрахунки до проекту акта додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує проведення громадського обговорення відповідно до вимог Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проект акта стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, які впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації, стосуються інших ризиків та обмежень, які можуть вплинути під час реалізації проекту акта.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

Проект акта містить положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту акта забезпечить функціонування Фабрики ШІ, як державної інфраструктури для забезпечення функціонування систем штучного інтелекту.

Реалізація акта матиме вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	**Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону**	**Пояснення очікуваного впливу**
Фізичні та юридичні особи	Позитивний	Можливість отримання сучасних, доступних та більш ефективних публічних (електронних публічних) послуг із використанням систем штучного інтелекту, а також підвищення якості, оперативності та прозорості процесів публічного управління шляхом автоматизації окремих адміністративних процедур із застосуванням систем штучного інтелекту.

Держава	Позитивний	Підвищення ефективності публічного управління та забезпечення технологічного суверенітету держави шляхом впровадження і використання систем штучного інтелекту, автоматизації державних процесів, розвитку електронних публічних послуг, а також створення захищеної цифрової інфраструктури для обробки та аналізу даних.

Міністр цифрової
трансформації України **Оксана ФЕРЧУК**

_____ 2026 р.